

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

แนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านวัฒนธรรม
เพื่อการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาม้านหนองขาว อำเภอ
ท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อผู้เขียน

นางสาวรัฐทิตยา หิรัณยหาค

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ อาจารย์ฉัตรแก้ว ลิมาภิรักษ์ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา ปกป้อง กรรมการ
รองศาสตราจารย์บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และประเพณีพื้นบ้านของชุมชนบ้านหนองขาวที่สืบทอดต่อกันมา พร้อมหาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของบ้านหนองขาวให้เป็นหมู่บ้านวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำทางศาสนา ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และบริษัทนำเที่ยวที่มีรายการนำเที่ยวสู่บ้านหนองขาว โดยได้เลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษา ซึ่งอาศัยการสัมภาษณ์ การสำรวจ และการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลจากการศึกษาวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และประเพณีพื้นบ้านของชุมชนบ้านหนองขาว พบว่าจากการที่บ้านหนองขาวเป็นชุมชนโบราณที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ จึงเกิดการผสมผสานกันทางวัฒนธรรมของชนหลายชาติพันธุ์ได้อย่างกลมกลืนจนเกิดเป็นวัฒนธรรมเฉพาะของชุมชนขึ้น และมีการสืบทอด ดำรงรักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้ได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการสืบทอดงานประเพณีทั้งที่ปฏิบัติเป็นประจำทุกเดือนในรอบปี และประเพณีอันเกี่ยวข้องกับวิถีการดำเนินชีวิตนับแต่เกิดจนกระทั่งตาย การประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อ ภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ วิธีการดำรงชีวิต และ โบราณวัตถุสถานที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี

นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวชมบ้านหนองขาวส่วนมากแล้วเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเพื่อศึกษา และดูงานทางด้านวัฒนธรรมโดยมาเป็นหมู่คณะ มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่บริษัทนำเที่ยวพามาบ้างเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวด้วยตนเองไม่ได้ให้ความสนใจที่จะแวะชมบ้านหนองขาว เนื่องจากบ้านหนองขาวยังไม่เป็นที่รู้จักสำหรับนักท่องเที่ยวมากนัก

ผลจากการศึกษาด้านศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของบ้านหนองขาว พบว่า มีศักยภาพในด้านคุณค่าทางการศึกษา ความปลอดภัย สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว และมีศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับการพัฒนาทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง แต่ศักยภาพในด้านความพร้อมของบุคลากรควรมีการปรับปรุง นอกจากนี้ต้องมีการเพิ่มเติมศักยภาพทางด้านสาธารณูปโภคขั้นสูงในสิ่งต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ร้านขายสินค้าที่ระลึก ห้องสุขาสำหรับนักท่องเที่ยว และศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยว

ผลจากการศึกษาแนวทางการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของบ้านหนองขาวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้เลือกแนวคิดทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เลือกรูปแบบชุมชนบริหารจัดการเองโดยมีองค์กรนอกสนับสนุนให้คำปรึกษา และได้มีการวางแผนทางการพัฒนาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ การปรับปรุงเส้นทางคมนาคม การจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว ร้านอาหาร ร้านขายสินค้าที่ระลึก และจัดสร้างห้องสุขาสำหรับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีการวางแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการท่องเที่ยว และกำหนดแนวทางการบริหารจัดการในลักษณะของการเลือกตั้งคณะกรรมการเพื่อดูแลการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอีกด้วย

Independent Study Title	Development of Measures to Increase Cultural Village Potentials in Tourism : A Case Study of Ban Nong Khao, Tha Muang District, Kanchanaburi Province	
Author	Miss Rattitaya Hirunyahard	
M.A.	Tourism Industry Management	
Examining Committee	Lecturer Chatkaew Simaraks	Chairman
	Asst. Prof. Nantana Pokpong	Member
	Assoc. Prof. Boonleart Jittangwatana	Member

ABSTRACT

The purpose of this study is to clarify the walk of life, and folk culture that have been passed through generations of Ban Nong Khao. It aims to seek ways to this tradition in order to increase the potential of this community so that it can be a cultural village for sustainable tourism.

The population in this study includes religious leaders, community leaders, senior citizens, state officials and tour operators that bring tourists to Ban Nong Khao. The qualitative research in education is employed in this study. Interviews, surveys and participating observation are used in collecting data.

From the study, it is discovered that the walk of life and folk culture of this village, as an old historical, and important community, have been well-mixed form many races. This assimilation brings about a unique culture that has been well-preserved and indigenous to this place, namely, the monthly festival, the passage of life from birth till death, superstition, a unique local dialect and ancient ruins that have been well maintained.

Most tourists and visitors to this village are Thai. They usually come in groups to study the cultural display. There are a few tourists coming with travel agents, a much smaller

number comparing to Thai tourists. The visitors that travel by themselves do not stop at this village as this community is not well known to tourists.

The study also reveals that this community has a great education potential for tourism. The safety, infrastructure, the access to tourist attractions, public information as tourist attraction and the potential for tourism development are at the satisfactory level. However, the potential and readiness of the personnel in this area need some improvement. Moreover, the potential for superstructure such as souvenir shops, toilets for visitors, and tourist information center should be improved.

The result of this study suggests that they manage their own organization with some advice from outside organizations. Moreover, this study also suggests ways to develop other conveniences, such as improving of transportation routes, setting up a tourist information center, having souvenir shops and building toilets for tourists. Furthermore, there should be ways to develop the personnel for tourism and ways to manage the organization which could be done by electing the representatives to be on a committee for this specific purpose.